

- CAP. XI, v. 47.** Væ vobis qui ædificatis sepulcra prophetarum, patres autem vestri occiderunt illos, profecto testificamini quia eorum operi consentitis. Quia, licet expresse Prophetarum morti non consentirent sepulcra Prophetarum ædificando (poterant enim id ex bono fine facere), majores tamen suos opere imitantes in persecutione presentium Prophetarum, et ipsius Christi, magis videbantur sepulcra ædificare in memoriam egregii operis, ab interfectore patrati, quam ob misericordiam et honorem interfecti, d. 55, s. 1.
- CAP. XXII, v. 43.** Apparuit illi Angelus de cælo confortans eum. Confortare est Christi fortitudinem prædicare, vel proponere rationes quæ possent tristitiam ejus lenire, d. 30, s. 1.
- CAP. XXIII, v. 42.** Memento mei, Domine, cum veneris in regnum tuum: Spirituale Christi regnum latro cognovit, qui non temporale commodum, sed spirituale sua oratione postulabat, d. 47, s. 1.
- v. 34. Hodie mecum eris in paradiso. Ex hac promissione Patres colligunt, animam Christi fuisse in statu beatifico et impassibili, d. 40, s. 3.
- CAP. XXIV, v. 26.** Nonne oportuit pati Christum, et ita intrare in gloriam suam? De gloria resurrectionis loquitur, ad eamque dicit sibi per passionis merito viam parasse, d. 25, s. 1.

JOANNIS.

- CAP. I, v. 4.** Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Christus ex hoc loco verus Deus probatur contra Erasmus, d. 4, s. 4.
- v. 12. Dedit eis potestatem filios Dei fieri, id est, consequendi justificationem, per quam filii adoptivi Dei constituuntur, d. 48, s. 2.
- v. 14. Verbum caro factum est, id est, Deus factus est homo, vel carnem sibi in unitate personæ copulavit, suæque subsistentia univit, d. 2, s. 1, et d. 6, s. 3.
- Vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti a Patre, plenum gratiæ et veritatis. De Christo exponitur, qui se manifestavit vere unigenitum Patris, ostendendo gloriam et gratiam, quam ex vi unionis in omni plenitudine habuit, tanquam proprietatem ab unione manantem. Redarguunturque Cajetanus et Erasmus, illud plenum gratiæ ad Joannes ferentes, d. 6, s. 1, et d. 10, s. 2.
- Et veritatis, id est, scientiæ, d. 24, s. 4.
- v. 16. Et de plenitudine ejus omnes accepimus, id est, quicquid boni ad salutem conferens accipimus, tam nos quam omnes homines justis et Angelis, id nobis ex Christi plenitudine provenit; et gratiam pro gratia, id est, secundam pro prima, d. 41, s. 2.
- v. 17. Lex per Moysen data est, gratia et veritas per Jesum Christum facta est. Lex Moysis, lex dicitur, quia præcipit, et non juvat: lex Christi gratia, quia cum pauca præcipiat, plurimum gratiæ confert, d. 47, s. 2.
- v. 18. Deum nemo vidit unquam, unigenitus qui est in sinu Patris, ipse enarravit, per humanitatem scilicet in qua antea id cognoverat, d. 24, s. 4.
- v. 11. Propheta es tu? ille, scilicet, quem Moyses venturum prædixit, d. 24, s. 1.
- CAP. II, v. 11.** Hoc fecit initium signorum Jesus, solum significat fuisse primum publicum miraculum, quo cepit Christus gloriam suam manifestare, non autem inde constat hoc fuisse primum opus miraculosum, d. 31, s. 1.
- v. 20. Quadraginta et sex annis ædificatum est

- templum, loquitur de templo secundo, quamvis illud ab Herode ædificatum sit, d. 1, s. 3.
- CAP. IX, v. 11.** Quia quod scimus loquimur, et quod vidimus testamur, loquitur de se ut homine, quem omnia scientem esse significat, d. 15, s. 1.
- v. 13. Et nemo ascendit in cælum, nisi qui descendit de cælo, Filius hominis qui est in cælo. Dicitur Christum ascendisse secundum humanitatem, et esse in cælo, non ascensu corporeo, sed visione beata, ib.
- v. 14. Non enim ad mensuram dat Deus Spiritum. Exponitur de divina natura quam dedit Deus Filio per æternam generationem, vel de gratia unionis, vel habituali, d. 21, s. 2.
- v. 20. Patres nostri in monte hoc adorarunt, id est, sacrificium obtulerunt, d. 51, s. 4.
- v. 22. Vos adoratis quod nescitis, nos adoramus quod scimus, seipsum hac regula Christus comprehendit, d. 45.
- v. 23. Veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu et veritate, licet ex vi horum verborum corporalis adoratio non excludatur, recte tamen ex illis colligitur, in solo actu interno veram adorationis rationem posse salvari, d. 51, s. 2.
- v. 26. Ego sum, scilicet Messias, qui loquor tecum, d. 1, s. 1.
- v. 54. Cibus meus est, ut faciam voluntatem Patris mei, id est, ut sanctificationem nostram operaretur, ut siberat a patre præceptum, d. 43, s. 3.
- v. 17. Pater meus usque modo operatur, et ego operor, id est, Omnia cum Patre feci et facio; Quapropter non subdar legi, ib.
- v. 21. Sicut Pater suscitavit mortuos, et vivificat, sic et Filius quos vult, vivificat. Hæc de Christo non solum ut Deo, sed ut homine possunt intelligi, d. 31, s. 2.
- v. 23. Ut omnes honorificent Filium, id est Christum, sicut honorificant Patrem, eandem adorationem patriæ ei exhibendo, d. 53, s. 1.
- CAP. VIII, v. 35.** Servus non manet in domo in æternum, filius autem, etc. De servo servitute servili, non de filio, intelligendum; hæc enim in æternum manet in domo Domini, d. 44, s. 1.
- CAP. IX, v. 4.** Venit nox quando nemo potest operari, per noctem mortem intelligit, postquam nec ipse etiam Christus, meritorie potest operari, d. 39, s. 3.
- CAP. X, v. 17.** Propterea me diligit Pater, quia ego pono animam meam, ut iterum sumam eam. Loquitur de morte et resurrectione sua; de illa ut medio cuius habebat præceptum, de hac ut de fine tantum, sibi quidem non præcepto, d. 44, s. 2.
- v. 18. Nemo tollit eam a me, sed ego pono a me ipso. Differentiam inter Christi mortem, et martyrum explicat: hæc enim illis tantum fuit voluntaria per modum acceptionis, Christo vero etiam per modum oblationis, d. 46, s. 1.
- v. 19. Hoc mandatum accepi a Patre meo. De proprio præcepto exponitur, d. 43, s. 3.
- Si illos dixit Deos ad quos sermo Domini factus est, quem Pater sanctificavit, et misit in mundum, vos dicitis, quia blasphemam, quia dixi, Filius Dei sum. De sanctificatione Christi ut hominis per unionem humanitatis ad Verbum, cum Chrysostomo et aliis Patribus exponitur, d. 49, s. 1.
- v. 31. Quem Pater sanctificavit. Non ut Deum solum, sed ut hominem etiam, d. 14, s. 2.
- Porro Christum sanctificasse et misisse dicitur Pa-

- ter, quia ipsa missio fuit humanitatis sanctificatio, d. 18, s. 1.
- CAP. XI, v. 42.** Ego autem sciebam quia semper me audit, de Christo ut homine, cujus absoluta et efficaci oratio semper exaudita est explicatur, d. 45, s. 1.
- CAP. XII, v. 26.** Honorificavit eum Pater meus, id est, honore afficiet, d. 52, s. 1.
- v. 27. Anima mea turbata est, de rationali animæ parte intelligitur, d. 38, s. 3.
- CAP. XIII, v. 3.** Sciens quia omnia dedit ei Pater in manus, id est, quod hominum omnium salus, institutio et gubernatio ei commissa erat, d. 47, s. 1.
- CAP. XIV, v. 11.** Ego sum via, veritas, et vita; nemo venit ad Patrem, nisi per me. Hoc tam de Angelis quam de hominibus merito intelligitur. Qui nisi Christi merito nisi gloriam non consequuntur, d. 42, s. 1.
- v. 31. Sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio. Patri specialiter tribuit, quod est illi cum reliquis Trinitatis personis commune, d. 43, s. 3. Et de proprio præcepto exponitur, id.
- CAP. XV, v. 4.** Sicut palmes non potest ferre fructum a semetipso, nisi manserit in vite, etc. Id est, sicut palmes non potest crescere sine influxu vitis, sic nec justus sine influxu meritorum Christi, d. 41, s. 3.
- v. 10. Patris mei præcepta servari. Exponit cum omni proprietate, d. 43, s. 3.
- v. 15. Jam non dicam vos servos, servitute servili ex timore orta; bene tamen filiali, ex charitate et reverentia, ex Augustino, d. 42, s. 2; vel aliter, licet de facto servi sitis prædicta servitute, non tamen vos servos dicam, vel ut cum servis vobiscum agam, ib.
- CAP. XVII, v. 6.** Clarifica me, Pater, claritate quam habui, priusquam mundus fieret apud te. Gloriam resurrectionis suæ petit, ad quam antequam mundus fieret, fuerat prædestinatus, ex Augustino, d. 30, s. 3.
- v. 19. Pro his ego sanctifico me ipsum, id est, in sacrificium hostiam offero, d. 46, s. 2.
- v. 23. Dilexisti eos, sicut, pro qua, me dilexisti, ideo nos diligit Pater, quia Filium suum diligit, d. 41, s. 1.
- CAP. XVIII, v. 31.** Nobis non licet interficere quemquam. Per legem licebat, sed potestas hæc ab eis erat ablata, d. 4, s. 1.
- v. 36. Regnum meum non est de hoc mundo, id est, non est terrenum et habens carnalem originem, sed celeste, et a Deo ipso manans, d. 13, s. 4.
- v. 37. Ego in hoc natus sum, et ad hoc veni in mundum, ut testimonium perhibeam veritati, id est, ut veram beatitudinem, et optimam viam ad illam comparandam homines doceam, d. 3, s. 3.
- CAP. XX, v. 17.** Ascendo ad Patrem meum, et pater vestrum. Hac distinctione indicat Christus, aliter esse Deum Patrem suum, naturali scilicet paternitate, aliter nostrum, de adoptionem tantum, d. 53, s. 3.
- Et licet de prima persona Trinitatis loquatur, tamen ipse de se ut homine loquitur, d. 26, s. 3; vel forte loquitur cum omnibus tribus personis, quatenus sunt unus Deus, d. 49, s. 2.
- Deum meum, et Deum vestrum. His verbis se Christus Dei servum proficitur, perinde enim esse eum Deum suum, ac dominum suum vocare, multis ostenditur, d. 44, s. 1.

- CAP. XX, v. 28.** Dominus meus et Deus meus, veram adorationem patriæ Thomæ his verbis exhibuit Christo, d. 53.

ACTORUM.

- CAP. III, v. 19.** Pœnitentini et convertimini, ut delectantur peccata vestra, particula ut, satis indicat distinctionem inter pœnitentiam et deletionem peccati, ut inter dispositionem et formam, d. 4, s. 8.
- CAP. IV, v. 22.** Neque enim est aliud nomen sub cælo datum, in quo oporteat nos salvos fieri, supposita, scilicet, voluntate et ordinatione divina, d. 3, s. 3.
- CAP. VII, s. 6.** Semen tuum peregrinum erit in terra aliena, et male tractabunt eos annis quadringentis. Et ad Galatas: Quæ post quadringentos et triginta annos facta est lex. Duo hi loci conciliantur; atque ad eo illi anni, quibus in Ægypto mansisse Israelitæ dicuntur in utroque loco, vel ab egressu Abrahæ, vel a nativitate Isaac inchoandi esse perhibentur, d. 6, s. 1.
- CAP. X, v. 38.** Quomodo unxit cum Deus Spiritus Sancto, id est, excellenti gratia unionis. Quoniam Deus erat cum illo, per intimam, scilicet, et substantialem unionem, d. 18, s. 1.
- CAP. XV, v. 20.** A contaminatione simulacrorum, etc., d. 54, s. 8.
- v. 21. Intuens simulacra vestra, id est, idola, ib.
- CAP. XX, v. 28.** Acquisivit Ecclesiam sanguine suo, de Deo dicitur per communicationem idiomatum, d. 46, s. 2.

AD ROMANOS.

- CAP. I, v. 2.** De Filio suo, qui factus est ei ex semine David secundum carnem. Variæ adducuntur expositiones, sed planus sensus est, Filius Dei factus est homo ex maria virgine, d. 35, s. 4.
- v. 4. Qui prædestinatus est Filius Dei. Late tractatur hic locus, d. 50, s. 2; et cum Augustino et D. Thoma de Christo, ut homine, exponitur, ita ut ille ipse, qui factus est ei ex semine David, secundum carnem, sit, qui in quantum homo non rationem formalem, sed conditionem re duplicando, seu ut hic homo, hoc est, subsistens in hac humanitate, præscindendo a divina suppositivitate et prius ratione quam illa subsistere intelligeretur, prædestinatus est, per actum divinæ mentis, ut sit Filius Dei naturalis, quod media unione recepit. In virtute secundum spiritum sanctificationis, id est, ut taliter prædestinatus haberet virtutem ad significandos homines, quod licet fuerit finis hujus prædestinationis, non autem ejus terminus, ib.
- v. Cum cognovissent Deum, non sicut Deum glorificaverunt, hoc est vera adoratione patriæ, Deo soli debita, non illum solum coluerunt, d. 43, s. 3.
- CAP. III, v. 20.** Non justificabitur omnis caro, id est, omnis homo, Præfat.
- CAP. IV, v. 25.** Qui traditus est propter delicta nostra, ut pro eis satisfaceret, eorumque omnium remissionem quoad sufficientiam mereretur. Et resurrexit propter justificationem nostram, ut scilicet meritum ejus nobis posset applicari, d. 5, s. 4.
- CAP. V, v. 15.** Sed non sicut delictum, ita et donum, superabundantiam satisfactionis Christi respectu pœnæ debite peccatis hominum, ex hoc loco ostendit, d. 4, s. 3.
- v. 19. Sicut per unius inobedientiam, etc., ita per unius obedientiam, etc. De vera obedientia

- Christi præstita præcepto moriendi pro nobis exponitur, d. 43, s. 3.
- CAP. VI, v. 23. Gratia Dei vita æterna, in radice, scilicet, et semine, d. 41, s. 1.
- CAP. VIII, v. 15. Accepistis spiritum adoptionis filiorum, id est, justificati estis, d. 48, s. 2.
- v. 34. Quicumque spiritu Dei aguntur, id est gratiam habent, hi sunt filii Dei, adoptivi, scilicet, ib.
- v. 18. Non sunt condignæ passionis hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis, condignitate scilicet et proportione physica et entitativa, d. 4, s. 4.
- v. 23. Adhuc gemimus spectantes adoptionem filiorum Dei. Non quia jam non simus filii adoptivi, si justii sumus, sed quia nondum consummatam perfectionem hujus adoptionis habemus, d. 48, s. 2.
- v. 29. Quos præscribit et prædestinavit conformes fieri imagini Filii sui, ut sit ipse primogenitus in multis fratribus. Exponitur de filio ut Deo sed melius de eo ut homine; sic enim est primogenitus, et cui omnes electi erunt conformes in gloria, d. 5, s. 2.
- CAP. IX, v. 28. Verbum enim consummans et abbrevians in æquitate, id est, Verbum in redemptione abbreviatum non solum salutem, sed justitiam attulit, d. 4, s. 3.
- CAP. XI, v. 6. Si autem gratia, non ex operibus; alioqui gratia, jam non est gratia. Ex hoc loco probatur, id, quod datur a Deo ex operibus, dari ex justitia, et non tantum ex fidelitate, d. 4, s. 5.
- CAP. XIII, v. 7. Reddite omnibus debita cui timorem, timorem, id est, reverentiam erga ipsum conceptam, d. 19, s. 2.

EX PRIMA AD CORINTHIOS.

- CAP. I, v. 13. Nunquid in nomine Pauli baptizati estis? Quia in solo Christi nomine baptizati sumus, probat Paulus ejus sola virtute nobis remitti peccata, d. 47, s. 1.
- CAP. II, v. 7. Loquimur Dei Sapientiam in mysterio, quæ abscondita est, id est, incarnationem quæ ratione naturali cognosci non potest, d. 3, s. 1.
- CAP. III, v. 22. Omnia enim vestra sunt, vos autem Christi, omnia sunt electorum ratione finis, quia propter eos creata sunt, et propter Christum tam electi, quam omnia alia tanquam propter finem proximorum, d. 5, s. 2.
- Christus vero Dei, Christus Dei esse dicitur, quia Deus in suum honorem fecit Christum, unde sub Dei dominio continetur, ib.
- CAP. VII, v. 37. Qui statuit in corde suo, non habens necessitatem; eam, scilicet, quam præceptum inducit, potestatem autem habens suæ voluntatis, eligendi nempe id quod consulitur, d. 43, s. 1.
- CAP. XII, v. 27. Vos estis corpus Christi et membra de membro, id est, per ministerium alterius membri, scilicet ipsius Pauli, vel ex parte, ut græca sonant. Vel vos estis corpus Christi et membra ad invicem, d. 23, s. 1.
- CAP. XIII, v. 8. Sive Prophetiæ evacuabuntur, id est, donum interpretandi sacram scripturam, d. 21, s. 1.
- CAP. XV, v. 28. Cum autem subjecta fuerint illi omnia, tunc ipse filius subjectus erit illi, non solum quoad propriam humanitatem, ut modo, sed in omnibus membris suis, d. 42, s. 2.
- v. 47. Primus homo de terra terrenus, secundus

homo de caelo cælestis, vel quia cælestem vitam ducit, vel propter gloriam quam a principio habuit, vel ratione divini suppositi, d. 15, s. 3.

EX SECUNDA AD CORINTHIOS.

- CAP. II, v. 11. Plus omnibus laboravi, quia, scilicet, gentibus prædicavi, d. 1, s. 4.
- CAP. II, v. 16. Et si cognovimus secundum carnem Christum, sed jam non novimus. Vel loquitur de se pro tempore quo Christum persequatur, vel de conditione carnis passibilis, in qua cognovimus Christum dum hic viveret. Sec etiam non novimus, d. 13, s. 3.
- v. 19. Deus erat in Christo mundum reconcilians sibi. Ex vi communicationis idiomatum, ipsimet Deo tribuitur mundi reconciliatio, quæ est opus Christi; immittiturque Christum sibi ipsi totique sanctissime Trinitati nos reconciliasse, d. 46, s. 2.
- v. 21. Eum qui non noverat peccatum, pro nobis peccatum fecit, ut nos efficeremur justitia Dei in ipso. Hoc dicit; nostra formalis justitia datur nobis, non ex debito nostræ justitiæ, sed ex justitia Dei debita Christo. Non ergo hoc dicit quia, cum justificamur, non nobis infundatur vera et formalis justitia; aut quod per extrinsecam justitiam Dei aut Christi justificemur, sed quia hæc formalis justitia datur nobis ex justitia in meritis Christi fundata.
- CAP. VI, v. 2. Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis. Tempus hoc est præsens vita, quæ cum transierit, operandi et merendi tempus auferretur, d. 39, s. 3.

EX EPISTOLA AD GALATAS.

- CAP. III, v. 19. Donec veniret semen, id est Christus, d. 43, s. 2.
- Ordinata per Angelos in manu mediatoris, id est, Moysis, qui inter Deum et populum internunciatus, et quodammodo mediator fuit, ib.
- CAP. V, v. 13. Per charitatem servite invicem, id est, invicem honorate, d. 51, s. 3.

EX EPISTOLA AD EPHESIOS.

- CAP. I, v. 3. Qui benedixit nos omni benedictione spirituali in cælestibus; significat omnes effectus gratiæ nobis datos esse propter Christum, nec, ipso medio, posse nos a Deo benedici, d. 5, s. 2; vide etiam, d. 41, s. 4; ubi de dilectione qua efficaciter vult dilectis conferre gloriam, exponitur.
- v. 4 et 5. Elegit nos in ipso ante mundi constitutionem. Et infra: Secundum propositum voluntatis suæ, id est, licet Deus electionem illam fecerit in Christi gloriam, et propter ejus merita, tamen quod hi potius quam illi electi fuerint, consilium fuit divine voluntatis. Et ibidem: Qui prædestinavit nos per Jesum Christum, id est, ut per ipsum justificaremur, quod explicans subdit, gratificavit nos in dilecto Filio suo, d. 48, s. 2.
- Instaurare omnia in Christo, quia humana natura assumpta, omnia quodammodo instauravit, vel univit et nobilitavit, d. 42, s. 1.
- In quo etiam nos sorte vocati sumus. Quia electio non fuit ex ullis meritis, nomine sortis usus est, et sic loquitur de actu efficaci divine voluntatis, quo elegit prædestinatos, non quia futuri erant Sancti, sed ut essent sancti, d. 41, s. 4.
- v. 22. Et ipsum, scilicet Christum ut hominem, de-

- dit caput supra omnem Ecclesiam, tam militantem, quam triumphantem, d. 23, s. 1.
- CAP. II, v. 10. Creati in Christo in operibus bonis. Totum negotium gratiæ et justificationis peccatoris, quia ex nullo ejus merito aut opere initium sumit, quædam moralis creatio dicitur, quæ tota Christi meritis tribuitur, d. 41, s. 2.
- CAP. IV, v. 8. Ascendens in altum dedit dona hominibus. Hæc dona sunt merita nostra quibus ad summam beatitudinem pervenimus, d. 41, s. 3.
- v. 10. Qui ascendit super omnes cælos, ut adimpleret omnia. Rejicitur commentum ubiquetariorum, et exponitur, ut suam peregrinationem concluderet et terminaret, d. 32, s. 4.
- v. 12. In ædificationem corporis Christi, id est ad reclam Ecclesiæ gubernationem et profectum, d. 47, s. 1.
- CAP. V, v. 32. Sacramentum hoc magnum est; ego autem dico in Christo et in Ecclesia. Significat, verbis Adæ quæ præcesserant, prædictum fuisse mysterium conjunctionis Christi cum Ecclesia, d. 4, s. 12.

EX EPISTOLA AD PHILIPPENSES.

- CAP. II, v. 6. Qui cum in forma Dei esset, id est, cum in divina natura subsisteret, non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo, sed semetipsum exinanivit, non quidem amittendo formam Dei, sed formam servi accipiens, id est naturam humanam, d. 7, s. 2.
- v. 7. In similitudinem hominum factus, et habitu inventus ut homo, humana enim natura Christi assimilatur vestimento; ita enim Verbum per illam, sicut homo per vestimentum videtur, d. 6, s. 2. Vel melius, Christus, cum esset Deus, in specie, forma, et figura hominis inventus est, ib.
- v. 9. Factus obediens, etc. Exponitur de perfecta obedientia præstita præcepto redemptionis hominum, d. 43, s. 3.
- Propter quod et Deus exaltavit illum, dictio propter, veram causam meritoriam importat, d. 40, s. 3.
- In nomine Jesu omne genuflectatur, cælestium terrestrium, et infernorum id est, reverentia seu adoratio exhibeatur, d. 46, s. 2.
- Et omnis lingua confiteatur, id est, tam angelica quam humana: pro eisdem enim distributio sit, pro quibus facta fuerat in illo verbo, Omne genu, d. 51, s. 2.

EX PRIMA AD COLOSSENSES.

- CAP. I, v. 15. Qui est imago Dei invisibilis, quatenus Deus, et primogenitus omnis creaturæ, quatenus homo, non quidem tempore, sed honore, d. 5, s. 2.
- Quoniam in ipso condita sunt universa, et ipse est ante omnes: exponitur de Christo homine, qui in omnibus primatum habet in æterno Dei consilio, ib.
- v. 18. Et ipse caput corporis Ecclesiæ, de Christo etiam in quantum homo, d. 23, s. 1.
- v. 24. Adimpleo ea, quæ desunt passioni Christi in carne mea pro corpore ejus, quod est Ecclesia, loquitur de applicatione quoad efficaciam satisfactionis Christi circa corpus Ecclesiæ, ad quam Paulus laborando cooperabatur, d. 4, s. 12.
- CAP. II, v. 9. In Christo inhabitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter, id est divina natura unita est non solum animæ, sed et corpori Christi. Vel,

vere et non per figuras. Vel quia ex Verbo et humana natura corporea, una substantia corporea constat, d. 9, s. 2.

EX PRIMA AD TIMOTHEUM.

- CAP. I, v. 17. Soli Deo honor et gloria. Illa scilicet, quæ per latram datur, quæ soli Deo est communicabilis, d. 51, s. 4.
- CAP. I, v. 2. Unus mediator Dei et hominum, homo Christus Jesus, quia ipse solus perfecte hoc munus obtulit, d. 56, s. 3.

EX EPISTOLA AD HEBRÆOS.

- CAP. I, v. 2. Quem constituit hæredem universorum. Hoc proprie competit Christo ut homini, quia ut Deus non constituitur hæres, sed natura sua est dominus omnium, d. 5, s. 2.
- Locutus est nobis in filio; de Christo ut homine cum Cyrill. et aliis Patribus exponitur, d. 49, s. 1.
- v. 4. Tanto melior angelis effectus, quanto differentius præ illis nomen hæreditavit, de Christo ut homine exponitur, quia cum filius Dei naturalis sit, differentius nomen hæreditavit præ angelis, qui solum sunt filii adoptivi, d. 49, s. 2.
- Cui enim angelorum dixit aliquando, filius meus es tu? filiatione scilicet naturali; adoptiva enim bene potuit dicere, d. 48 comment.
- v. 5. Et adoret eum, id est Christum, omnes angeli ejus, de vera adoratione interna exponitur, illi in primo instanti conceptionis exhibenda, d. 51, s. 1.
- CAP. II, v. 9. Eum autem, qui modico, quam angeli, minoratus est, videmus Jesum propter passionem mortis gloria, et honore coronatum: Ubi indicatur illam exaltationem humanitatis supra omnes angelos, ante omne meritum esse: at vero gloriam et honorem, quem postea per passionem Christus adeptus est ex merito fuisse, d. 40, s. 3.
- v. 10. Decebat eum propter quem omnia, etc., per passionem consummari: vel potius, consummare. Mors enim Christi decens fuit, tum quia non ex necessitate, tum quia per eam non manet dedecus peccati sine decore justitiæ, d. 4, s. 2.
- Eum qui multos filios in gloriam adduxerat, scilicet secundum divinam prædestinationem, auctorem salutis eorum, id est, Christum, per passionem consummare, quoniam præviso hominum peccato, in eorum remedium, Christi passio ordinata est, d. 5, s. 3.
- v. 11. Qui sanctificat et qui sanctificantur, ex uno omnes, nempe Deo, maxime si legatur: Qui sanctificat et qui sanctificantur, ut sensus sit, Christus, qui sanctificat et qui sanctificantur, et ex Deo, d. 42, s. 1; sed retenta Vulgata lectione, Qui sanctificat et qui sanctificantur, dicuntur esse ex uno Deo, ex uno conditore, ex uno æterno Patre, licet diverso modo, ille ut naturalis filius, reliqui ut adoptivi, ib.
- v. 14. Quia pueri communicaverunt carni et sanguini, et ipse similiter participavit eisdem, ut per mortem destrueret eum qui habebat mortis imperium, explicatur, et adducitur ad probandum Christi incarnationis in carne passibili unicam causam esse nostram redemptionem, d. 5, s. 4.
- Vide item, d. 15, s. 6.
- v. 16. Nusquam enim Angelos apprehendit, sed semen Abrahamæ apprehendit. Utrumque possibile

- ponitur, sed gratiæ Dei tribuitur, quod in hoc homines præterit, d. 42, s. 1.
- CAP. V, v. 7. Qui in diebus carnis suæ, etc., passibili, scilicet, Præfat.
- Et quidem cum esset filius Dei, exauditus est pro sua reverentia. Vult ostendere, magis ejus reverentiæ quam gratiæ, exauditionis effectum tribuendum, d. 41, s. 2.
- v. 8. Didicit ex his, quæ passus est, obedientiam. Non quia denuo virtutem obedientiæ didicerit, sed quia illam novo modo exercuit et expertus est, d. 30, s. 1.
- Et consummatus factus est omnibus obtemperantibus sibi causa salutis æternæ. Christus, licet omnium universalis sit redemptor, speciali tamen modo est causa efficaciæ salutis eorum quos sibi facit obedientes, d. 41, s. 2.
- CAP. VII, v. 14. In qua Tribu, scilicet, Juda, nihil de sacerdotibus Moyses locutus est. Id est, ad Tribum Juda sacerdotium non pertinuit, d. 4, s. 1.
- CAP. IX et XI. Mediator novi Testamenti, de Christo exponitur, quia ipse solus perfecto modo hoc munus exercuit, d. 56 s. 3.
- CAP. X, v. 5. Ideo ingrediens in mundum dicit: Hostiam et oblationem noluisti, corpus autem adaptasti mihi. Ingressus est Christus in mundum, quando homo factus est, ex quo tempore factus est potens ad redimendum genus humanum, d. 16, s. 1.
- v. 12. Christus unam pro peccatis offerens hostiam in sempiternum sedet ad dexteram Dei, de cætero spectans, donec ponatur, etc. Significat, Christum illa oblatione totum negotium suum et meritum consummasse, jam vero solum expectare possessionem et executionem, d. 39, s. 3.

EX EPISTOLA PRIMA PETRI.

- CAP. II, v. 5. Et ipsi tanquam lapides vivi superædificamini domus spirituales, sacerdotium sanctum, et infra.

- v. 6. Vos autem genus electum, regale sacerdotium. Ad populum loquitur, et omnes Dei cultores, latiori quadam significatione sacerdotes appellat, d. 46, s. 1.
- v. 24. Qui peccata nostra, id est pœnas peccatis debitas, in corpore suo pertulit super lignum. Quo loco probatur, Christum sufficienter satisfacisse pro pœnis peccatis debitis, d. 4, s. 3.

EX EPISTOLA PRIMA JOANNIS.

- CAP. I, v. 8. Si dixerimus quia peccata non habemus, etc., loquitur de venialibus, d. 4, s. 11.
- v. 9. Si confiteamur peccata nostra, fidelis est, et justus, ut remittat nobis. Exponitur de venialibus, pro quibus justus ex justitia satisfacit, ib.
- v. 32. Videte qualem charitatem dedit nobis Pater, ut filii Dei, etc., id est gratiam, a qua habemus filios Dei denominari, d. 48, s. 2.

EX APOCALYPSI.

- CAP. V, v. 10. Fecisti nos Deo nostro regnum et sacerdotes. Late sumitur vox sacerdotes, prout omnes Dei cultores comprehendit, d. 44, s. 2.
- v. 12. Dignus est Agnus qui occisus est, accipere virtutem et divinitatem, id est, manifestationem divinitatis, vel, ut ab omnibus cognoscatur, et honoretur tanquam Deus, d. 10, s. 1.
- v. 79. Omnes Angeli stabant in circuitu throni, et ceciderunt, et adoraverunt, vera quidem adoratione, quæ in solo interiori actu optime salvatur, d. 51, s. 1.
- CAP. XII et XXII. Deum adora. Non recusat Angelus, quia adorari non potuisset, sed ex quadam urbanitate vel reverentia humanitatis assumptæ, d. 52 s. 1.
- CAP. XIX, v. 17. Habet in femore suo scriptum, id est, in humanitate, d. 48, s. 2.

INDEX RERUM

QUÆ IN HOC VOLUMINE CONTINENTUR.

A

AARON

- Ab Aarone quomodo sacerdotium incepisse dicitur, cum ante illum sacerdotes aliqui fuerint, d. 46, s. 3.
- Aaronis sacerdotium non æque Christi representat, ac representat sacerdotium Melchisedech, d. 4, s. 4.
- Abraham meruit, saltem de congruo, ut ex eo Christus descenderet, d. 40, s. 6.

ACCIDENTIA.

- Accidentia assumi non possunt ad unionem hypostaticam, d. 14, s. 4.
- Accidens separatum, quamvis per se sit, non subsistit, neque assumi potest, ib.
- Accidentales formas media humanitate assumpsit Verbum in sua hypostasi, d. 15, s. 8.
- Non tamen immediate secundum hypostasim, ib.
- Accidentia habent propriam existentiam accidentalem, ib.
- Accidentia assumpta sunt per substantiam tanquam per medium, d. 17, s. 6.
- Accidens neque est medium quod, neque medium quo, ad assumptionem naturæ, s. 6.
- Accidens non est dispositio ad unionem, ib.
- Accidens separatum non est capax majoris intensio- nis, quam inhærens, d. 22, s. 1.
- Accidentia humanitatis Christi habent quandam infinitatem; et an omnia sint ita infinita, ac ipsius virtutes, ib.
- Accidentia alicujus subjecti non possunt comprehendere, nisi ab eo a quo subjectum comprehenditur, d. 26, s. 2.
- Acephali hæretici in Christo unam naturam permissione conflata posuerunt; et unde sic dicti sint, d. 7, s. 3.

ACTUS, ACTUS DEI, ACTIONES CHRISTI, ACTUS CHRISTI,

AGENS.

- Actus Christi non componitur ex actu voluntatis humanæ et divinæ, nec physice, nec moraliter, d. 4, s. 4.
- Asserentes ex tali compositione sumi valorem in actibus, redarguuntur, ib.
- Actus uterque, scilicet voluntatis divinæ et humanæ, per se habet suam propriam libertatem, ib.
- Quamvis daretur unio moralis inter tales actus, impertinens esset ad valorem infinitum illorum, ib.
- Actiones quomodo dicantur esse suppositorum, ib.
- Et singularium, ib.

- Actus humani Christi non habent immediatam unionem ad Verbum, ib.
- Actiones vel passiones Christi externæ a voluntate illius imperate non habent infinitum meritum, nisi per denominationem extrinsecam ab actibus voluntatis, ib.
- Habebant tamen in se ac formaliter infinitum valorem in ratione satisfactionis, ib.
- Actuum Christi dignitas infinita sumenda est ex unionem personali quam habent cum Christo, ib.
- Actus valorem physicum habet a principio agendi, moralem vero ab ipsa persona operante immediate, ib.
- Actio Christi, quamvis physice finita sit, est moraliter infinita, ib.
- Actus valor ad satisfactionem et meritum, est quid distinctum a reali ipsius bonitate, ib.
- Actus tendere potest ad objectum infinitum per habitudinem realiter finitam, ib.
- Actiones Christi, et ejus satisfactionem, ea ratione qua infinitatem habebant, esse sub dominio Dei, negantes improbantur, s. 6.
- Actus procedens a gratia cur possit habere valorem meriti ad consequendum gratiam et gloriam et non ad satisfaciendum Deo pro injuria illi facta, s. 7.
- Actus peccatoris, quantumvis bonus et supernaturalis, non est per se sufficiens ad expellendam culpam, s. 8.
- Actus, ut ex præcise a libero arbitrio, non potest esse ultima dispositio ad remissionem peccati, ib.
- In actu nostro nihil est quod fiat a nobis, ib.
- Per actus nos perfectius inhærere Deo quam per habitus, quomodo sit intelligendum, ib.
- Actum eundem esse satisfactorium et meritorium, simul non repugnat, s. 9.
- Actus hominis justus nullus est, qui de potentia absoluta esse non possit cum veniali culpa habituali, s. 11.
- Actus amoris non habet formalem oppositionem cum actu peccati venialis, ib.
- In actibus divinæ voluntatis, quamvis æternis, quomodo sit aliquid prius et posterius, d. 5, c. 7.
- In re ipsa nullus est ordo prioris et posterioris, sed in virtute et secundum rationem, ib.
- Unde hic ordo sumendus, ib.
- Actuum divinæ voluntatis duplex consideratio, ib.
- Inter actus creatos et divinos differentia, ob quam unus et idem actus divinus potest terminari ad unum vel plura objecta, non vero creatus, s. 2.
- Actionem aliquam unire duo extrema tribus intelligi potest, d. 8, s. 1.